

**FUNDACJA
INSTYTUT NA RZECZ PAŃSTWA PRAWA**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
ZA OKRES 01.01.-31.12.2009**

Lublin, 2010

1) Informacje o Fundacji:

nazwa fundacji: Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa
siedziba: Lublin
adres: ul. Chopina 14/70, 20-023 Lublin
data wpisu w KRS: 28.01.2002
numer KRS: 0000085688
numer REGON: 432322189

Skład Zarządu Fundacji, którego członkowie złożyli rezygnację 7 grudnia 2009 r.:

Funkcja	Nazwisko	Imię	Adres zamieszkania
Prezes	Sieniow	Tomasz	ul. Niecała 8/95, 20-023 Lublin
Wiceprezes	Swenson	Delaine	ul. Godebskiego 12/4, 20-045 Lublin
Członek	Siechowicz	Arkadiusz	ul. Surowieckiego 4/20, 02-785 Warszawa
Członek	Siudowski	Marek	ul. Malinowa 16, 62-052 Komorniki

Dnia 7 grudnia 2009 r. w siedzibie Sądu Najwyższego w Warszawie odbyło się spotkanie Rady Fundacji, na którym fundatorzy: Tomasz Sieniow, Delaine Swenson, Marek Siudowski oraz Arkadiusz Siechowicz złożyli rezygnację z członkostwa w Zarządzie Fundacji. Rada Fundacji podjęła uchwałę o powołaniu Zarządu na kadencję 2010-2012 w składzie: Prezes Zarządu Tomasz Sieniow, członkami Zarządu wybrano Daniela Cetlicera, Marzenę Rzeszót oraz Pawła Wojtasika. Dnia 9 grudnia 2009 r. na posiedzeniu Zarządu Fundacji na podstawie § 15 pkt. 4 Statutu Fundacji została podjęta uchwała o wyborze na wiceprezesa Zarządu Fundacji Pawła Wojtasika. Zmiany te zostały zgłoszone do sądu rejestrowego z wnioskiem o ich wpisanie do KRS.

Celem statutowym Fundacji (§5 Statutu) jest podejmowanie działań na rzecz państwa prawa, a w szczególności:

- a. Propagowanie standardów państwa prawa,
- b. Podnoszenie świadomości prawnej społeczeństwa,
- c. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych prawników,
- d. Promocja prawa europejskiego, i idei integracji europejskiej,
- e. Działanie na rzecz ochrony praw człowieka,
- f. Promowanie polskich doświadczeń w transformacji ustroju państwowego w krajach postkomunistycznych,
- g. Wspieranie systemu edukacyjnego w zakresie propagowania zasad państwa prawa,
- h. Reforma systemu edukacji prawniczej,
- i. Wylimitowanie korupcji z życia publicznego,
- j. Wspieranie inicjatyw na rzecz pogłębienia idei niezależności sędziowskiej,
- k. Pomoc prawna w zakresie dochodzenia przed sądem oraz organami administracji publicznej praw jednostek,
- l. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób znajdujących się w trudnej sytuacji, w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, alkoholizmu, narkomanii, zwolnienia z zakładu karnego, migracji lub uchodźstwa.
- ł. Ochrona praw konsumentów.

- Fundacja realizuje swoje cele wszelkimi zgodnymi z prawem działaniami poprzez:
- a. propagowanie celów fundacji w środkach masowego przekazu,
 - b. merytoryczne i finansowe wspieranie inicjatyw zbieżnych z celami fundacji,
 - c. współpracy z instytucjami, organizacjami i osobami działającymi w zakresie objętym celem fundacji,
 - d. organizowanie i wspieranie działalności wydawniczej promującej cele fundacji,
 - e. finansuje i pomaga w organizowaniu spotkań, konferencji, odczytów, dotyczących celów Fundacji,
 - f. organizuje szkolenia promujące w środowisku prawniczym cele fundacji,
 - g. samodzielne realizowanie celów

2) Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych, a także opis głównych zdarzeń prawnych w jej działalności o skutkach finansowych:

Wymienione powyżej cele statutowe realizowane były poprzez następujące projekty:

- **Program Uchodźczy.** W ramach Programu Uchodźczego realizowano w 2009 r. trzy projekty: „Prawnicy na rzecz Uchodźców IV”, „Age, Gender and Diversity Mainstreaming” oraz „Objęcie pomocą prawną osób przebywających w Ośrodku dla Cudzoziemców oraz w Strzeżonym Ośrodku i Areszcie w celu Wydalenia w Białej Podlaskiej”

Projekt: „Prawnicy na rzecz Uchodźców IV”

Pomoc prawną i integracyjną na rzecz uchodźców świadczyli Roman Hlohovskyy, Joanna Oleszkowicz, Teresa Jura, Monika Gwiazda, Paulina Pankowska, Joanna Gieroba, Paulina Kreczmańska i Anna Pawelec oraz współpracujący z Fundacją wolontariusze i stażyści. Beneficjentami programu były osoby ubiegające się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce przebywające w ośrodkach dla cudzoziemców w Lublinie, Niemcach, Łukowie i Przemyślu, oraz zamieszkujący na terenie Lubelszczyzny cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. Porady prawne świadczone były podczas dyżurów w ośrodkach dla cudzoziemców, a także w siedzibie Fundacji. W ramach projektu prowadzono również seminaria dla studentów wolontariuszy w ramach Poradni Prawnej KUL. W 2009 r. odbyły się 32 spotkania. Fundacja realizuje niniejszy program od 2003 r. jako działalność zgodną z celami statutowymi Fundacji. W roku 2009 realizacja tego programu była możliwa dzięki finansowaniu z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców oraz budżetu państwa.

Liczba udzielonych porad: około 850

Liczba osób które zgłosiły się po poradę: 478 osób

Liczba osób objętych pomocą: 1 328 osób

Rodzaje spraw jakimi zajmowali się pracownicy projektu:

- udzielanie pomocy prawnej w procedurze o nadanie statusu uchodźcy;

- pomoc osobą ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy umieszczonym w strzeżonych ośrodkach i aresztach w celu wydalenia;
- udzielanie pomocy i informacji prawnej w sprawach z zakresu prawa karnego, rodzinnego, cywilnego oraz prawa pracy i ubezpieczeń społecznych;
- udzielanie pomocy w sprawach związanych z zabezpieczeniem socjalnym w czasie procedury o nadanie statusu uchodźcy;
- pomoc w sprawach związanych z dobrowolnymi powrotami cudzoziemców do krajów pochodzenia;
- prowadzenie spraw związanych z uzyskaniem pomocy integracyjnej, świadczeń socjalnych i medycznych po zakończeniu procedury o nadanie statusu uchodźcy;
- pomoc w sprawach związanych z ubezpieczeniem, sprzedażą i wyrejestrowaniem samochodu; pomoc w wypełnianiu formularzy niezbędnych do uzyskania PESEL, numeru NIP, rejestracji w urzędzie pracy; wypełnianie formularzy o wydanie lub wymianę tymczasowych zaświadczeń tożsamości cudzoziemca, kart pobytu, polskich dokumentów podróży; pomoc w redagowaniu oficjalnych pism w języku polskim m.in. CV, listów motywacyjny; pomoc w sprawach związanych z wynajęciem lokali, uzyskaniem pracy, ukończeniem kursów zawodowych.

Projekt: „Age, Gender and Diversity Mainstreaming”

W okresie od 1 czerwca do 31 października 2009 r. realizowany był projekt „Age, Gender and Diversity Mainstreaming” finansowany przez Regionalne Biuro Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców w Budapeszcie (UNHCR). Koordynatorem projektu była Joanna Oleszkowicz.

Projekt zakładał przeprowadzenie monitoringu na temat sytuacji cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce. Monitoring został przeprowadzony w 6 ośrodkach dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy lub azyl w Polsce. Wizytowano ośrodki w Lublinie, Niemcach k/Lublina, Pustych Łąkach, Mosznej k/Brwinowa, Bezwoli oraz w Lininie.

W ramach programu stworzona została stała grupa monitorująca ośrodki składająca się z przedstawicieli następujących organizacji i instytucji: Biura Krajowego UNHCR w Polsce, Urzędu do Spraw Cudzoziemców, Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, Polskiego Czerwonego Krzyża, Fundacji „Ocalenie”, Fundacji Instytut na rzecz Państwa Prawa, Policji. W poszczególnych spotkaniach brali także udział przedstawiciele lokalnych instytucji/organizacji takich jak: MOPR w Lublinie, Caritas Archidiecezji Lubelskiej, OPS w Niemcach, Wohyni, Górze Kalwarii, Wyszku, Pruszkowie, Lubelski Urząd Wojewódzki, Centrum Wolontariatu, PCPR w Lublinie, Piasecznie, Pruszkowie, Radzyniu Podlaskim oraz w Wyszku.

Podczas spotkań organizowanych w w/w ośrodkach przeprowadzono rozmowy łącznie ze 153 kobietami oraz 174 mężczyznami. Rozmowy prowadzono odrębnie z kobietami i z mężczyznami według podziału na cztery kategorie wiekowe: 10-13 lat, 14-17 lat, 18-39 lat oraz 40 lat i więcej. W trakcie spotkań skupiono się przede wszystkim na

problemach osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce. Przeprowadzono również rozmowy z 21 os. posiadającymi ochronę uzupełniającą oraz 2 os. posiadającymi status uchodźcy.

Na zakończenie realizacji projektu zorganizowana została w Warszawie konferencja podsumowująca działania projektu połączona z warsztatami, podczas których starano się wypracować propozycje rozwiązań poszczególnych problemów, jakie zgłosili cudzoziemcy. Wyniki przeprowadzonych spotkań oraz warsztatów ujęte zostały w raporcie przygotowanym we współpracy koordynatora projektu i przedstawicieli UNHCR w Polsce

Projekt: „Objęcie pomocą prawną osób przebywających w Ośrodku dla Cudzoziemców oraz w Strzeżonym Ośrodku i Areszcie w celu Wydalenia w Białej Podlaskiej”

Realizacja projektu rozpoczęła się 1 grudnia 2009 r. Pierwszy miesiąc poświęcono czynnościom organizacyjnym. Przede wszystkim podpisano umowy z osobami wybranymi do realizacji projektu. Na stanowisko koordynatora wybrano Justynę Jellinek, na stanowisko tłumacza integracyjnego – Joannę Łukasik, na stanowiska asystenta prawnego – Sylwię Paduchowską. Ponadto wystąpiono z prośbą do Urzędu do Spraw Cudzoziemców o udostępnienie pomieszczenia na terenie Ośrodka dla Cudzoziemców w Białej Podlaskiej w celu zorganizowania tam punktu konsultacyjnego informacji prawnej dla uchodźców. Po uzyskaniu zgody od Dyrektora Generalnego urzędu dopełniono czynności formalnych związanych z wejściem na teren Ośrodka pracowników Fundacji. W celu ustalenia szczegółów dotyczących udzielania porad prawnych uchodźcom umieszczonym w ośrodku strzeżonym, koordynator projektu spotkał się z kierownikiem tego ośrodka w Białej Podlaskiej. W zakresie dalszych spraw organizacyjno-biurowych opracowano specjalne druki niezbędne do prowadzenia dokumentacji realizacji projektu. W celu rozpowszechnienia wiadomości o rozpoczęciu przez Fundację realizacji projektu, na stronie internetowej (www.fipp.org.pl) umieszczono stosowną informację zawierającą główne zadania projektu i sposoby ich wykonania.

- **Program Migracyjny.** W ramach Programu Migracyjnego realizowano w 2009 r. trzy projekty: „Integracja Cudzoziemców na Lubelszczyźnie”, „Lubelska Regionalna Sieć Wsparcia Imigrantów” oraz „Migrant Rights: Nigerian-Polish Initiative”

Projekt: „Integracja Cudzoziemców na Lubelszczyźnie”

W okresie od 2 lutego do 31 grudnia 2009 r. realizowany był projekt „Integracja cudzoziemców na Lubelszczyźnie” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżetu państwa.

W realizację projektu zaangażowane były następujące osoby: Joanna Oleszkowicz – koordynator projektu, Paweł Wojtasik, Dagmara Jachacz, Paulina Pankowska, Monika

Gwiazda, Joanna Gieroba, Beata Podstawka. Ponadto korzystano z pomocy wolontariuszy: Tomasza Białeckiego, Pawła Pasiecznego, Magdaleny Rembek, Magdaleny Maciąg, Matyldy Kogut, Pawła Koguta oraz Sylwii Paduchowskiej.

W ramach projektu podjęto następujące działania:

a) Stworzono Centrum Informacji dla Cudzoziemców

Dyżury prawnika oraz doradcy integracyjnego odbywały się każdego dnia w siedzibie Fundacji. Cudzoziemcy mogli zgłaszać się po informacje czy porady również mailowo, telefonicznie oraz za pomocą specjalnego formularza kontaktowego zamieszczonego na stronie www.migrant.lublin.pl. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem prawną opieką pracowników projektu objęte były 52 osoby wraz z rodzinami (odnotowano ponad 90 spraw).

b) Stworzono i prowadzono stronę internetową projektu

Została stworzona strona internetowa: www.migrant.lublin.pl poświęcona migrantom, na której znajdują się także informacje dotyczące realizowanego projektu. Od początku jej funkcjonowania do końca okresu raportowego liczba wejść na stronę wynosiła 1457.

c) Przygotowano i wydano publikację „Prawa i obowiązki obywateli państw trzecich w Polsce. Informator”

Informator został wydany w trzech wersjach językowych: polsko-angielskiej, polsko-ukraińskiej oraz polsko-rosyjskiej. Łącznie wydrukowano 12 tys. sztuk informatora (po 4 tys. szt. każda wersja). Publikacja zawiera informacje dotyczące podstawowych zasad wjazdu i pobytu na terytorium RP, prawa do pracy, opieki zdrowotnej, edukacji, pomocy socjalnej, świadczeń rodzinnych, możliwości prowadzenia działalności gospodarczej oraz nabywania nieruchomości przez cudzoziemców w Polsce. Informator jest dostępny również w formie elektronicznej na stronie internetowej projektu.

d) Przygotowano i wydrukowano ulotki informacyjne dla cudzoziemców

Ulotki zawierają treści merytoryczne z następujących dziedzin: edukacja, prawo do pracy, opieka zdrowotna, pomoc socjalna i zostały wydrukowane w trzech językach: rosyjskim, ukraińskim i angielskim. Łącznie wydrukowano 16 tys. sztuk ulotek informacyjnych.

e) Prowadzono kurs języka polskiego dla cudzoziemców

W okresie od X-XII 2009 r. przeprowadzono łącznie 60 godzin zajęć z języka polskiego dla cudzoziemców, których rodzimym językiem jest język rosyjski lub ukraiński. W kursie wzięły udział 22 osoby. Był on prowadzony przez nauczyciela języka polskiego posiadającego kwalifikacje do nauki języka polskiego jako języka obcego. Ze względu na zróżnicowany poziom uczestników kursu, zajęcia odbywały się w trzech grupach: podstawowej, średniozaawansowanej oraz zaawansowanej. Dla wszystkich uczestników kursu zakupiono podręczniki do nauki języka polskiego.

f) Przeprowadzono szkolenie dla pracowników projektu oraz wolontariuszy

W czerwcu (16-18.06.2009r.) zostało przeprowadzone trzydniowe szkolenie merytoryczne dla pracowników projektu oraz wolontariuszy zaangażowanych w działania projektu. W szkoleniu wzięło udział 15 osób.

Promocja projektu trwała przez cały okres jego realizacji. Zostały przygotowane, wydrukowane i rozdystrybuowane materiały promocyjne w postaci plakatów (270 szt.) i ulotek (1000 szt.) w języku polskim, angielskim i rosyjskim. Ponadto, projekt był promowany przez robocze kontakty z przedstawicielami poszczególnych instytucji i organizacji, które zajmują się udzielaniem pomocy cudzoziemcom. Podtrzymywane były kontakty z ambasadami i konsulatami polskimi za granicą oraz zagranicznymi w Polsce. Zamieszczono w prasie trzy ogłoszenia reklamujące realizowany projekt (Nowy Tydzień – 9-15.11.09 r., Gazeta Wyborcza – 23.12.09 r. oraz Kurier Lubelski – 22.12.09 r.). We wrześniu 2009 r. w Nowym Tygodniu ukazał się artykuł na temat projektu. Na stronie internetowej www.migrant.lublin.pl oraz na stronie Fundacji www.fipp.org.org.pl zamieszczono informacje dotyczące podejmowanych w ramach projektu działań. Promocji projektu służą notatniki (bloczki promocyjne), które zostały opracowane i wydane w ramach projektu.

Działania podejmowane w ramach projektu zostały wykonane zgodnie z założeniami i są kontynuowane od początku 2010 r.

Projekt: „Lubelska Regionalna Sieć Wsparcia Imigrantów”

W 2009 r. Fundacja rozpoczęła realizację dwuletniego projektu „Lubelska Regionalna Sieć Wsparcia Imigrantów”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich i budżetu państwa. Celem projektu jest udzielenie wsparcia instytucjonalnego dla urzędników zajmujących się sprawami cudzoziemców na terenie województwa lubelskiego. Efektem projektu ma być wzmocnienie kompetencji i wiedzy urzędników i osób pracujących na co dzień z cudzoziemcami, a pośrednio poprawa sytuacji samych migrantów.

Koordynatorem projektu został dr Tomasz Sieniow, będący równocześnie Sekretarzem Rady Sieci, a specjalistą ds. komunikacji i promocji – Anna Kosińska. W realizacji projektu pomagali także wolontariusze Fundacji. Członkostwo w sieci i chęć uczestnictwa w działaniach projektu zadeklarowało ponad 20 przedstawicieli różnych instytucji. W celu wzmocnienia działań roboczych pomiędzy członkami Sieci powołana została Rada Sieci Wsparcia, w której skład weszli: Monika Budka z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie; dr Stanisław Dubaj z Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie; Roman Jaborkhel z Wydziału Kultury Urzędu Miasta Lublin; Joanna Oleszkowicz z Fundacji Instytut na rzecz Państwa Prawa; dr Maciej St. Zięba – Dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W ramach projektu w 2009 r. prowadzone były następujące działania:

- zorganizowane zostały 4 spotkania robocze poświęcone bieżącym zagadnieniom z zakresu integracji migrantów, w każdym z nich uczestniczyło ok. 20 osób;
- zredagowano i rozesłano do adresatów listy mailingowej (ponad 62 adresatów) 4 numery Newslettera Lubelskiej Regionalnej Sieci Wsparcia Imigrantów;

- we wrześniu 2009 r. zorganizowana została konferencja promująca projekt „Cudzoziemcy w Polsce – problemy i wyzwania”. W konferencji uczestniczyli min. Anna Rostocka, dyrektor biura IOM w Warszawie, Rafał Rogala – szef Urzędu ds. Cudzoziemców, przedstawiciele MSWiA, Straży Granicznej, Policji, Urzędu Wojewódzkiego, organizacji pozarządowych oraz członkowie sieci;
- wydany został „Lubelski Podręcznik Migracyjny”- publikacja zawierająca informacje na temat urzędów i instytucji zajmujących się sprawami cudzoziemców w Polsce. Podręcznik przygotowany został w 4 wersjach językowych – polskiej, angielskiej, ukraińskiej i rosyjskiej;
- stworzony został serwis internetowy poświęcony projektom migracyjnym realizowanym w Fundacji – www.migrant.lublin.pl prowadzony w czterech wersjach językowych - polskiej, ukraińskiej, rosyjskiej i angielskiej;
- zorganizowane zostały dwa szkolenia wyjazdowe: do Nałęczowa dotyczące prawnych aspektów pobytu cudzoziemców na terytorium RP i do Chełma zatytułowane „Ruch graniczny i bezpieczeństwo na pograniczu”.

Projekt: „Migrant Rights: Nigerian-Polish Initiative”

Projekt Migrant Rights: Nigerian-Polish Initiative” ma na celu prowadzenie działań zmierzających do poprawy sytuacji prawnej migrantów z Nigerii przebywających w Polsce. Realizowany jest od 1 października 2009 r. dzięki wsparciu Komisji Europejskiej oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych w ramach Joint Migration Initiative. Koordynatorem projektu został Wisdom Ejebugha, a jego zespół tworzyli w 2009 roku: Michał Cios (asystenta projekt) i Izabela Precz (asystent prawny). Stronę poradnictwa prawnego koordynował Dr Tomasz Sieniow.

W dniach 28-30 grudnia 2009 r., koordynator projektu odbył przygotowawczą wizytę do Nigerii, gdzie zapoznał się z personelem projektu w organizacji partnerskiej, Human Support Services w Lagos. Koordynator projektu zaprezentował wizję realizacji zadań projektu. W prezentacji przedstawiono szczegółowo cele projektu, zasady jego implementacji oraz propozycje działań mających na celu promocję projektu. Konferencja prasowa w siedzibie HSS odbyła się czwartego dnia wizyty. Udział w konferencji wzięli przedstawiciele lokalnych gazet i stacji telewizyjnych. Artykuł na temat wizyty ukazał się w lokalnej gazecie - „The Punch”.

Działania podjęte we współpracy z lokalnymi lubelskimi mediami miały na celu podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zagadnień dotyczących migracji:

- Reportaże i audycje reklamujące projekt zostały wyemitowane przez Radio Lublin i Radio Centrum.
- Wydrukowano 1000 ulotek zawierających szczegółowe informacje o projekcie.
- Stworzono stronę internetową projektu (www.nigerianpolishinitiative.org), zawierającą informacje przydatne dla migrantów, m.in. dotyczące zasad wjazdu na terytorium RP, legalizacji pobytu i innych, kluczowych dla obcokrajowców spraw.

- Zorganizowano cykl spotkań z Ambasadorem Republiki Nigerii w RP, Nigerian in Diaspora Organization (NIDOE) Poland, oraz Lub-Nigerian Organization z Lublina. Celem spotkań było podniesienie poziomu świadomości o istnieniu projektu i jego celach, a także nawiązanie współpracy z Ambasadą dla pełniejszej realizacji celów projektu i pomocy obywatelom Nigerii w Polsce. W spotkaniach uczestniczyli: Pani Asalina Mamuno, Ambasador Republiki Nigerii w Rzeczypospolitej Polskiej, inż. Aniefiok Ntuk, Prezes Nigeria in Diaspora Organization Poland, pastor Folarin Samuel z Association of Nigerians in Poland, Ayodeji Olukayode Robert i Ennetuk Efiang Usoro z Ambasady Nigerii w Polsce.

- **Program Poradnictwa Prawnego.** Program Poradnictwa Prawnego dla osób niezamożnych funkcjonował w 2009 r. przede wszystkim dzięki wolontariuszom zaangażowanym w udzielanie porad oraz dzięki dwóm grantom w ramach projektu „Lubelskie Centrum Bezpłatnych Porad Prawnych”

Projekt: „Lubelskie Centrum Bezpłatnych Porad Prawnych”

W roku 2009 Fundacja kontynuowała swoją podstawową działalność prowadząc porady prawne dla osób niezamożnych jako „Lubelskie Centrum Bezpłatnych Porad Prawnych” oraz „Lubelskie Centrum Bezpłatnych Porad Prawnych III”. Działalność ta była finansowana z grantów otrzymanych z Instytutu Spraw Publicznych (środku Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności), a w okresie od 1 maja do 1 grudnia 2009 r. z darowizn przeznaczonych na realizację celów statutowych Fundacji. Koordynatorem Programu był Paweł Wojtasik, a następnie Joanna Gieroba. W udzielanie porad prawnych zaangażowani byli aplikant radcowski Arkadiusz Cudnoch oraz aplikantka notarialna Dagmara Jachacz. Działalność ta była realizowana dzięki współpracy z ponad 25 wolontariuszami – aplikantami oraz studentami III, IV oraz V roku prawa lubelskich uczelni.

W sumie prawnicy Fundacji udzielili 1408 porad prawnych, z czego 837 z zakresu prawa cywilnego, 306 z prawa rodzinnego, 172 z prawa administracyjnego i 93 z prawa pracy.

W celu badania satysfakcji beneficjentów z otrzymanej pomocy oraz utrzymywania stałego, rzetelnego poziomu udzielanych porad prawnych, opracowana została ankieta, w której korzystający z działalności poradniczej wyrażali swoją opinię na temat jakości otrzymanej pomocy oraz adekwatności sposobu działania Centrum do ich potrzeb.

Dnia 27 października 2009 r., dzięki wsparciu otrzymanemu z Fundacji im. S. Batorego w postaci grantu instytucjonalnego, zorganizowane zostało szkolenie dla wolontariuszy z zakresu metodologii poradnictwa prawnego. Prof. Delaine R. Swenson szkolił wolontariuszy z zakresu sposobu rozmowy z trudnym klientem, negocjacji oraz etyki. W ramach realizacji Programu, zakupione zostały książki prawnicze oraz wyposażenie techniczne i materiały biurowe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania Centrum.

• Leadership Lublin Developing Agenda 2010

W dniu 1 kwietnia 2009 r. Instytut rozpoczął realizację projektu Leadership Lublin – Developing Lublin 2010 współfinansowanego ze środków Trust for Civil Society in Central & Eastern Europe. Celem projektu jest stworzenie dla miasta Lublina skutecznego forum, skupiającego interdyscyplinarną grupę liderów środowisk akademickich, samorządowych, biznesowych i pozarządowych oraz zachęcenie do współpracy i koordynacji działań tych środowisk. Zadaniem grupy liderów jest identyfikacja najistotniejszych problemów Lublina i podjęcie kreatywnej dyskusji, mającej na celu wypracowanie rozwiązań umożliwiających dynamiczny rozwój naszego miasta. Projekt Lublin Agenda 2010 wykorzystuje elementy sprawdzonych amerykańskich programów „przywództwa” (ang. „Leadership”) i jego zadaniem jest próba wdrożenia ich w Lublinie, przy wykorzystaniu wiedzy i doświadczenia lokalnych partnerów (grupy ekspertów z organizacji partnerskich projektu). Fundamentem programu będzie implementowanie przyjętych rozwiązań i projektów grupy liderów oraz zaprezentowanie ich w postaci raportu Agenda Lublin 2010. Jego autorami będą sami uczestnicy projektu we współpracy z członkami Rady Programowej.

Nad całym projektem czuwa Rada Programowa składająca się z wybitnych przedstawicieli społeczności lokalnej. W skład Rady Programowej wchodzi przedstawiciele Partnerów Projektu: Prof. Ryszard Dębicki, Prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej UMCS; Prof. Hubert Łaskiewicz, Prodziekan Wydziału Nauk Humanistycznych KUL; Prof. Kazimierz Głowniak, Prorektor ds. Współpracy z Zagranicą i Szkolenia Podyplomowego Uniwersytetu Medycznego; Prof. Jerzy Lipski, Prorektor ds. ogólnych Politechniki Lubelskiej; Pan Leszek Gorgol, główny specjalista departamentu Gospodarki i Innowacji Urzędu Marszałkowskiego; Pani Jolanta Bodo, Prezes Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych; Pan Eugeniusz Hyz, Przewodniczący Rady Programowej Lubelskiego Klubu Biznesu oraz Dyrektor Regionalnego Parku Przemysłowego w Świdniku; Pani Nina Różańska Doradca Wojewody Lubelskiego; Pan Włodzimierz Wysocki, Zastępca Prezydenta Miasta Lublin.

Dla celów promocji projektu i łatwiejszego dotarcia do społeczności Lublina, Fundacja nawiązała współpracę z lokalnymi mediami. Patronat nad projektem objął Kurier Lubelski oraz Radio Lublin.

Po spotkaniu Rady Programowej rozpoczął się proces rekrutacji uczestników projektu - młodych liderów. Kandydaci do uczestnictwa w projekcie przedstawiali zespołowi projektu swoją wizję projektu i analizę wyzwań stojących przed Lublinem. W wyniku rekrutacji stworzona została grupa młodych liderów reprezentujących różne środowiska Lublina, w tym organizacje pozarządowe, wolne zawody, banki, sądy, instytucje kulturalne, lokalne uniwersytety i władze samorządowe. W dniach 3-4 października 2009 r. odbyła się dwudniowa sesja otwarcia projektu w Nasutowie. W trakcie sesji otwarcia uczestnicy zapoznali się z celami projektu i pracowali nad rozwojem swoich umiejętności interpersonalnych oraz przywódczych.

W dniu 24 listopada 2009 r. w Collegium Iuridicum KUL odbyła się pierwsza sesja tematyczna "Wymiar sprawiedliwości i bezpieczeństwo publiczne". Spotkanie poświęcone było wyzwaniom stojącym przed wymiarem sprawiedliwości i bezpieczeństwu publicznemu w regionie lubelskim. W 2010 r. planowane są kolejne sesje tematyczne projektu oraz prace nad raportem Lublin Agenda 2010.

- **Dotacja instytucjonalna**

Dotacja instytucjonalna Fundacji Batorego otrzymana na lata 2009-2010 wspomaga Fundację w realizowaniu następujących celów:

- a) Zarządzanie programowe i rozwój długoterminowej strategii

W ramach tego punktu powołano Dyrektora Zarządzającego. Zatrudniono na tym stanowisku doświadczonego współpracownika Fundacji pana Pawła Wojtasika. Dyrektor zgodnie ze statutem podlega Zarządowi, a za zadanie ma zapewnienie spójności działalności programowej Fundacji oraz nadzorowanie całego personelu Fundacji jak i jej finansów. Dyrektor odpowiada również za koordynację wszelkich działań podejmowanych w ramach dotacji instytucjonalnej (pomoc w organizacji prac Rady Programowej, przygotowywanie spotkań i szkoleń, nadzór nad działalnością ośrodka analitycznego, itp.). Dotacja instytucjonalna pozwoliła również na zatrudnienie asystenta finansowo-administracyjnego (Jakub Leraczyk), który wspomaga Dyrektora oraz księgową w realizowaniu polityki finansowej Fundacji. Dzięki grantowi instytucjonalnemu udało się także przeprowadzić od dawna oczekiwane zmiany w statucie oraz przeprowadzono zmiany w Zarządzie, które zarejestrowano w KRS.

W ramach tego obszaru zorganizowaliśmy dwudniowe spotkanie zespołu Fundacji, Fundatorów, członków Rady, pracowników, ekspertów i wybranych wolontariuszy w celu opracowania strategicznego planu rozwoju organizacji w perspektywie średnio i długoterminowej. Spotkanie odbyło się w dniach 21-22 lutego 2009 r. w Domu Pracy Twórczej KUL w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Wzięło w nim udział ponad 20 osób, w tym m.in. Sędzia Sądu Najwyższego Maria Teresa Romer, Dziekan Wydziału Prawa KUL ks. prof. Antoni Dębiński, Prezes Zarządu Euro Net Robert Kuczyński, Mec. Charles Szymanski, które to osoby przyjęły zaproszenie do uczestniczenia w pracach Rady Programowej Fundacji. Podczas pierwszego spotkania Rady Programowej padły pierwsze propozycje dotyczące strategicznego planu rozwoju Fundacji. Członkowie Rady wypowiedzieli się również co do obszarów, w których Fundacja mogłaby podjąć działalność analityczną. Ponadto, przeprowadzone zostało w tych dniach szkolenie pracowników i wolontariuszy Fundacji, które przeprowadził Arkadiusz Siechowicz oraz Szymon Milczanowski, opierając się na analizie SWOT-ER, którą opracowali specjalnie na potrzeby spotkania zespołu Fundacji dotyczącego planowania strategicznego.

- b) Budowa niezależnego ośrodka analitycznego (*Think Tank*)

Dzięki dotacji instytucjonalnej Fundacja rozwinęła działalność monitoringową i analityczną, kontynuując budowę wizerunku Fundacji jako krajowego ośrodka analitycznego. O konkretnych obszarach, w których należy podjąć działalność analityczną

zdecydowała powołana w 2009 r. Rada Programowa. Podjęto decyzję o powołaniu Rady Programowej w Polsce oraz w USA. W jej skład weszli: sędzia Sądu Najwyższego w stanie spoczynku Maria Teresa Romer, Sędzia Sądu Najwyższego Katarzyna Gonera, Dziekan Wydziału Prawa KUL ks. Prof. Antoni Dębiński, Wspólnik Zarządzający Kancelarii White&Case Witold Daniłowicz, Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Lublinie Piotr Sendeci, Prezes Zarządu Euro Net Robert Kuczyński oraz Mec. Charles Szymański. Zaproszenie do Rady Programowej w Stanach Zjednoczonych przyjęli prawnicy amerykańscy: biskup Thomas Paprocki, Richard Goldberg, Paweł Chudzicki, George Szymanski, Marian A. Kornilowicz, Jerome A. Zaleski, Norman Sepenuk.

Podjęto decyzję, iż działalność analityczna zostanie podjęta w dwóch obszarach, w których naszym zdaniem należy przeprowadzić zmiany polskiego prawa i praktyki. W 2009 r. rozpoczęto prace nad problematyką niezależności sądownictwa w Polsce (przewodniczącym zespołu ekspertów został Prof. Delaine R. Swenson oraz SSN Maria Teresa Romer) oraz z zakresu edukacji prawniczej (przewodniczącym prac jest Mec. Marek Siudowski). Do końca 2010 roku zostaną przygotowane dwa raporty dotyczące tej problematyki.

c) Zarządzanie finansowe i zapewnienie ciągłości finansowej działania Fundacji.

W ramach tego celu ustanowiono Rady Programowe Fundacji w Polsce i Stanach Zjednoczonych, spośród osób, które od dawna wspierają rozwój Fundacji. W 2010 r. planowane jest spotkanie Rady Programowej w USA, co pozwoli m.in. rozwinąć działalność fundraisingową w Stanach Zjednoczonych. W tym roku jest planowane także szkolenie zespołu Fundacji poświęcone pisaniu wniosków grantowych i rozwojowi finansowemu.

W ramach tego obszaru zatrudniono asystenta administracyjno-finansowego, który wspiera księgową (zatrudnioną na zlecenie w kilku organizacjach pozarządowych) i odciąża koordynatorów projektów w sprawach finansowych.

Dotacja instytucjonalna pozwoliła także zapewnić płynność finansową działalności Fundacji. W 2009 r. Fundacja realizowała kilka dużych projektów, w których zaliczki na ich realizację nie były terminowo przesyłane. Zaszła więc konieczność czasowego posiłkowania się funduszami otrzymanymi w ramach dotacji instytucjonalnej. Ponadto, grant wykorzystywany był także jako wkład własny do kilku projektów realizowanych w zeszłym roku (Fundacja potrzebowała w 2009 roku ponad 100 tys. zł wkładu własnego finansowego).

d) Promocja.

Dotacja instytucjonalna posłużyła także do budowy nowej strony internetowej Fundacji (www.fipp.org.pl). Stronę opracowano w dwóch wersjach językowych. Dzięki profesjonalnej stronie internetowej, lepiej chwalimy się tym, co robimy w obszarach pomocy i edukacji prawnej oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

3) Informację o prowadzonej działalności gospodarczej według wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego:

Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej i nie jest wpisana do rejestru przedsiębiorców

4) Odpisy uchwał zarządu fundacji:

- Uchwała nr 1/03/2009 z 16.03.2009 r. zatwierdzająca bilans za okres 1 stycznia – 31 grudnia 2008 roku na ogólną sumę bilansową 101 595,68 PLN oraz rachunek zysków i strat za okres 1 stycznia – 31 grudnia 2008 roku wykazujący nadwyżkę kosztów nad przychodami (wartość ujemna) w wysokości – 6 284,77 PLN.
- Uchwała nr 2/3/2009 z 16.03.2009 r. zatwierdzająca sprawozdanie z działalności Fundacji za 2008 rok.

5) Informację o wysokości uzyskanych przychodów:

Fundacja w roku 2009 uzyskiwała przychody z:

- Grantów (EFU, EFI, CEE, UNHCR, Fundacja Batorego, Instytut Spraw Publicznych, UNDP): - 766 981,48 PLN
- Darowizny od osób fizycznych – 109 719,00 PLN
- Przychody ogólne (rozliczenie EFU z lat ubiegłych): - 40 468,42 PLN

6) Informacja o poniesionych kosztach na:

- a) realizacja celów statutowych – **773 266,25 PLN**
- b) administracja (czynsze, opłaty telefoniczne, pocztowe itp.) – **104 868,00 PLN**
- c) działalność gospodarcza - **0,00 PLN**
- d) pozostałe koszty (finansowe) - **5 630,94 PLN**

7) Dane o:

- a) *liczbie osób zatrudnionych w fundacji z podziałem według zajmowanych stanowisk i z wyodrębnieniem osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej,*

Zarząd za realizację swoich zadań statutowych nie pobiera wynagrodzenia.

W roku 2009 Fundacja dla realizacji programów zatrudniała:

- 13 prawników (10 na podstawie umowy o pracę oraz 3 na podstawie umowy zlecenia)
- 8 studentów prawa na podstawie umowy zlecenia
- 1 pracownika (ekonomistę) na podstawie umowy o pracę
- 1 księgową (um. zlecenia)
- Wiele zadań Fundacji w zakresie działalności szkoleniowej, wydawniczej oraz technicznej realizowali zewnętrzni eksperci otrzymujący honoraria autorskie w ramach zawieranych umów o dzieło.

W swych działaniach Fundacja opierała się również na pracy ok. 50 wolontariuszy (studentów IV-V roku prawa oraz tłumaczy) uczestniczących w programach poradnictwa prawnego oraz programach migracyjnych.

b) łącznej kwocie wynagrodzeń wypłaconych przez fundację z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej,

Łączna kwota wynagrodzeń: 576 367,39 PLN, w tym:

- Umowy o pracę: 279 073,88 PLN
- Umowy zlecenia: 227 793,51 PLN
- Umowy o dzieło: 69 500 PLN

c) wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia,

0,00 PLN (członkowie zarządu nie pobierali wynagrodzenia z tytułu kierowania Fundacją)

d) wydatkach na wynagrodzenia z umów zlecenia

227 793,51 PLN

e) udzielonych przez fundację pożyczkach pieniężnych, z podziałem według ich wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek oraz z podaniem podstawy statutowej udzielania takich pożyczek,

0,00 PLN

f) kwotach ulokowanych na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku,

W roku 2009 Fundacja zdeponowała 10 000 zł na lokacie terminowej w banku PKOBP.

g) wartości nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek,

0,00 PLN

h) nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie,

Fundacja nie nabyła nieruchomości.

i) nabytych pozostałych środkach trwałych,

nie dotyczy

j) *wartości aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych,*

aktywa: **314 913,21 PLN**

zobowiązania: **314 913,21 PLN**

8) Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe oraz o wyniku finansowym tej działalności:

W roku 2009 Fundacja nie realizowała projektów związanych z działalnością zleconą przez podmioty państwowe lub samorządowe.

9) Informacje o rozliczeniach fundacji z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych, a także informację w sprawie składanych deklaracji podatkowych.

Fundacja nie ma zaległości w płaceniu podatków, na bieżąco składa deklaracje podatkowe PIT, CIT.

10) Kontrole

W okresie sprawozdawczym Komisja Europejska przeprowadziła w Fundacji audyt dotyczący realizacji projektu z 2006 roku (jego wyniki nie są jeszcze znane). Ponadto Władza Wdrażająca Programy Europejskie przeprowadziła kontrolę realizację projektów finansowanych ze środków EFI, która zakończyła się rekomendacją do dalszego finansowania prowadzonych przez Fundację projektów migracyjnych.

Podsumowanie

Rok 2009 był dla Fundacji okresem dynamicznego rozwoju. Jest to również rok przemian, kiedy to zatrudniono Dyrektora Fundacji, przeprowadzono zatwierdzenie zmian w Statucie Fundacji, dokonano zmian w Zarządzie Fundacji a także powołano Rady Programowe Fundacji w Polsce i Stanach Zjednoczonych.

Prowadziliśmy działania w obszarze nieodpłatnej pomocy prawnej (Lubelskie Centrum Bezpłatnych Porad Prawnych, Program Uchodźczy oraz Program Migracyjny). Łączna liczba klientów korzystających z naszej pomocy wyniosła blisko 3 000 osób. Oznacza to, że każdego dnia pracy Fundacji przyjmowaliśmy ponad 10 klientów. Osiągnięcie tak znaczącego wzrostu ilości spraw było możliwe dzięki dużemu zaangażowaniu wolontariuszy (studentów prawa lubelskich uczelni oraz aplikantów radcowskich i notarialnych). Wzrost liczby klientów wynika również z faktu otwarcia pod koniec zeszłego roku punktu konsultacyjnego dla uchodźców w Białej Podlaskiej, w którym odbywają się stałe dyżury pracowników Fundacji.

Wiele cennych doświadczeń nabyła również Fundacja przy realizacji projektów migracyjnych (Lubelska Regionalna Sieć Wsparcia Imigrantów, Integracja Cudzoziemców na Lubelszczyźnie, Prawa Migrantów: Inicjatywa Polsko-Nigeryjska), które pozwoliły rozszerzyć zakres naszej działalności na nowe obszary oraz stworzyć i rozwijać współpracę międzyinstytucjonalną w zakresie pomocy cudzoziemcom (obywatelom państw trzecich).

Ważnym atutem Fundacji jest dobra współpraca z Wydziałem Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. W roku 2009 układała się ona bardzo dobrze. Jej owocami była przede wszystkim konferencja poświęcona problemom i wyzwaniom dotyczącym cudzoziemców przebywających w Polsce. Dodatkowymi wydarzeniami było wiele szkoleń, spotkań roboczych oraz sesji tematycznych, które odbywały się w ramach Programu Uchodźczego, Migracyjnego, Poradnictwa Prawnego oraz w projekcie Lublin Agenda 2010.

Wśród realizowanych w 2009 roku projektów warto zwrócić uwagę na projekt „Migrant Rights: Nigerian-Polish Initiative”. Jest to przedsięwzięcie podjęte w partnerstwie z organizacją mającą siedzibę w Nigerii, które jest finansowane dzięki wsparciu Komisji Europejskiej i Organizacji Narodów Zjednoczonych. Choć na długofalowe rezultaty projektu będzie trzeba poczekać, to jest on już teraz dużym sukcesem, bowiem wskazuje na możliwość przyszłej współpracy międzynarodowej Fundacji oraz pozwala przypuszczać, że tego typu działania będą otrzymywały wsparcie ONZ w przyszłości.

Fundacja opublikowała w 2009 roku Informator „Prawa i obowiązki obywateli państw trzecich” (w wersji polsko-rosyjskiej, polsko-ukraińskiej i polsko-angielskiej) oraz „Lubelski Podręcznik Migracyjny” (w czterech wersjach językowych: polskiej, angielskiej, rosyjskiej i ukraińskiej). Ponadto w roku sprawozdawczym pracownicy i eksperci Fundacji rozpoczęli prace nad innymi publikacjami i raportami dotyczącymi m.in. rozwoju Lublina, praw uchodźców, problematyki niezależności sądownictwa w Polsce, edukacji prawniczej. Doświadczenia nabyte podczas realizacji projektów dają możliwość opracowywania przewodników po dobrych praktykach, które ukażą się w 2010 r.

W wyniku naszych starań Fundacja uzyskała prestiżową dotację na rozwój instytucjonalny z Fundacji Batorego. Pozwoliła ona poprawić zarządzanie Fundacji, przeprowadzić szkolenie dotyczące planowania strategicznego, lepiej promować naszą działalność, m.in. poprzez stworzenie nowej szaty graficznej naszej strony www.fipp.org.pl. Przede wszystkim jednak grant instytucjonalny umożliwił Fundacji rozwinąć nasz potencjał jako „*Think-tank*”.

Konsekwentnie podtrzymujemy, że największym kapitałem Fundacji są jednak ludzie, których coraz większa grupa tworzy środowisko prawników pro bono.